

Usmernenie k uplatňovaniu daňových výdavkov pri čerpaní dotácie z Audiovizuálneho fondu

Obsah usmernenia:

1. Cestovné náhrady
2. Stravovanie zamestnancov
3. Výdavky na reprezentáciu

Z dôvodu zabezpečenia jednotného postupu pri uplatňovaní daňových výdavkov pri čerpaní dotácie z Audiovizuálneho fondu, ktorý bol zriadený zákonom č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na podporu a rozvoj audiovizuálnej kultúry a priemyslu, podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“), vydáva odbor daňovej metodiky nasledovné usmernenie.

Pri posudzovaní či výdavky sú daňovými výdavkami, je potrebné vychádzať predovšetkým zo základnej definície daňového výdavku, ktorá je uvedená v ustanovení § 2 písm. i) ZDP. V súlade s predmetným ustanovením daňovým výdavkom je výdavok (náklad) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov preukázateľne vynaložený daňovníkom, zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo zaevidovaný v evidencii daňovníka, ktorý je fyzickou osobou (§ 6 ods. 11), pričom pri využívaní majetku, ktorý môže mať charakter osobnej potreby a s ním súvisiacich výdavkov (nákladov), je daňový výdavok uznaný len v pomernej časti podľa § 19 ods. 2 písm. t) ZDP, v akej sa používa na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov.

V súlade s § 19 ods. 1 ZDP ak výšku výdavku (nákladu) limituje osobitný predpis, preukázaný výdavok (náklad) možno zahrnúť do daňových výdavkov najviac do výšky tohto limitu. Ak výšku výdavku (nákladu) limituje ZDP okrem výdavku (nákladu) vynaloženého zamestnávateľom na poskytnutý zdaniteľný príjem podľa § 5 ods. 1 a ods. 3 písm. d) ZDP za podmienok ustanovených osobitným predpisom, alebo jeho zahrnutie v zdaňovacom období upravuje tento zákon v inej výške ako osobitný predpis, preukázaný výdavok (náklad) možno zahrnúť do daňových výdavkov len v rozsahu a za podmienok ustanovených v tomto zákone.

1. Cestovné náhrady

Daňovými výdavkami, ktorých výšku limituje ZDP, sú aj cestovné náhrady, súčasťou ktorých sú, napr. aj výdavky na ubytovanie a stravné („diéty“). Daňovými výdavkami podľa § 19 ods. 2 písm. d) ZDP sú cestovné náhrady do výšky, na ktorú vzniká nárok podľa osobitných predpisov, pričom ZDP odkazuje napr. na zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“). Zákon o cestovných náhradách upravuje poskytovanie cestovných náhrad ustanovenému okruhu osôb, napr. zamestnancom, členom družstva, fyzickým osobám činným na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Cestovné náhrady, ktoré poskytuje zamestnávateľ svojim zamestnancom nad rámec zákona o cestovných náhradách, sú v súlade s § 19 ods. 2 písm. c) bod 6 ZDP u zamestnávateľa daňovým výdavkom za predpokladu, že u zamestnanca predstavujú takéto plnenia zdaniteľný príjem podľa § 5 ods. 1 a ods. 3 písm. d) ZDP, sú dohodnuté v kolektívnej zmluve, v internom predpise zamestnávateľa, v pracovnej alebo inej zmluve uzatvorenej medzi zamestnancom a zamestnávateľom podľa ustanovení zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“).

Vo vzťahu k podnikateľom zákon o cestovných náhradách uplatniť nemožno, t. j. pri uplatnení výdavkov vynaložených na ubytovanie podnikateľov a na diéty poskytované podnikateľom nie je možné uplatniť § 19 ods. 2 písm. c) bod 6 ZDP ani § 19 ods. 2 písm. d) ZDP. Cestovné náhrady vyplatené takýmto osobám nemôžu byť preto uznaným daňovým výdavkom vyplácajúceho subjektu. Ak však poskytnutie ubytovania a stravného (diét) je súčasťou zmluvne dohodnutej ceny za vykonávanie určitej činnosti (zmluva vyplácajúceho subjektu a podnikateľa), ide u vyplácajúceho subjektu o uznaný daňový výdavok, za predpokladu splnenia podmienok ustanovených v § 2 písm. i) ZDP. U podnikateľov celé prijaté plnenie je ich zdaniteľným príjmom.

2. Stravovanie zamestnancov

V súlade s § 19 ods. 2 písm. c) piatym bodom daňovými výdavkami, ktoré je možné uplatniť len v rozsahu a za podmienok ustanovených v ZDP sú príspevky na stravovanie zamestnancov poskytované za podmienok ustanovených osobitným predpisom, pričom ZDP odkazuje, napr. na § 152 Zákonníka práce. Znamená to, že ZDP upravuje podmienky na uplatnenie výdavkov (nákladov) vynaložených na stravovanie zamestnancov do daňových výdavkov, pričom nie je prípustné, aby tomu istému zamestnancovi za ten istý časový úsek vznikol nárok na cestovné náhrady podľa zákona o cestovných náhradách a aj na stravovanie podľa Zákonníka práce. Predmetné ustanovenie je možné uplatniť len vo vzťahu k zamestnancom, a nie vo vzťahu k podnikateľom, z uvedeného dôvodu výdavky (náklady) vynaložené na stravu pre podnikateľov nie sú uznanými daňovými výdavkami poskytovateľa týchto plnení. Obdobne ako v prípade výdavkov vynaložených na ubytovanie a stravné (diéty), ak poskytnuté stravovanie je súčasťou zmluvne dohodnutej ceny za vykonávanie zmluvne dohodnutých činností, ide o uznaný daňový výdavok poskytovateľa uvedených plnení. Všetky takéto plnenia prijaté podnikateľmi sú ich zdaniteľnými príjmami.

3. Výdavky na reprezentáciu

Daňovými výdavkami podľa § 21 ods. 1 písm. h) ZDP nie sú výdavky na reprezentáciu okrem výdavkov na reklamné predmety v hodnote neprevyšujúcej 17 eur za jeden predmet, pričom za reklamné predmety sa nepovažujú

- darčkové reklamné poukážky,
- tabakové výrobky okrem daňovníka, u ktorého je výroba tabakových výrobkov hlavným predmetom činnosti,
- alkoholické nápoje okrem alkoholických nápojov podľa osobitného predpisu (§ 4 ods. 3 zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov) v úhrnnej výške najviac 5 % zo základu dane; uvedené sa nevzťahuje na daňovníka, u ktorého je výroba alkoholických nápojov hlavným predmetom činnosti.

Pri čerpaní dotácie z Audiovizuálneho fondu je potrebné sledovať, či dotácia bude použitá výhradne na daňovo uznané výdavky (náklady), nakoľko len v takomto prípade bude poskytnutá dotácia daňovo neutrálna.

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
Február 2017*